

Sygn. akt VII U 8/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

po rozpoznaniu posiedzeniu niejawnym w dniu 8 lutego 2021 r. w Warszawie

sprawy J. H. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania J. H. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia z dnia 3 listopada 2017 r. znak: (...), z dnia 27 listopada 2017 r. znak: (...), z dnia 22 grudnia 2017 r. znak: (...), z dnia 6 maja 2019 r. znak: (...), 28 czerwca 2019 r. znak: (...)

1. oddala odwołania,

2. przyznaje r.pr. E. R. kwotę 450,00 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującemu J. H. (1) z urzędu i poleca wypłatę przyznanej kwoty ze Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie.

SSO Renata Gąsior

UZASADNIENIE

W dniu 8 grudnia 2017 r. **J. H. (1)** wniósł odwołanie

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 3 listopada 2017 r. znak: (...), na podstawie której odmówiono mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wnosząc

o zmianę decyzji i przyznanie mu prawa do ww. świadczenia odwołujący nie zgodził się ze stanowiskiem organu rentowego w zakresie uznania,

iż nie posiada wymaganego przepisami stażu pracy. Wyjaśnił przy tym,

że przepracował ponad 20 lat, a obecnie jest niezdolny do pracy, nie ma środków na życie ani możliwości leczenia się (odwołanie k. 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 2 stycznia 2018 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.**

wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że w toku zainicjowanego wnioskiem odwołującego postępowania ustalił, że odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy

do 31 sierpnia 2018 r., przy czym lekarz orzecznik ustalił datę powstania tej niezdolności na dzień 27 grudnia 2015 r. Wobec powyższego organ rentowy wyliczył wymagany okres zatrudnienia odwołującego w 10-leciu przed złożeniem wniosku, który zamiast wymaganych 5 lat wyniósł 4 lata, 4 miesiące

i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Natomiast w 10-leciu przed powstaniem niezdolności do pracy wnioskodawca udowodnił 4 lata, 10 miesięcy i 16 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Z uwagi na powyższe na podstawie skarżonej decyzji odmówiono przyznania odwołującemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Dodatkowo organ rentowy wskazał, że w związku z doliczeniem do stażu pracy dodatkowego okresu zatrudnienia odwołującego decyzją z 22 grudnia 2017 r. zmieniono zaskarżoną decyzję, przy czym ponownie odmówiono odwołującemu praw do roszczonego świadczenia (odpowiedź na odwołanie k. 4 a.s.).

W toku postępowania J. H. (1) złożył również odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 6 maja 2017 r. znak: (...) zmieniającej decyzję z dnia 22 listopada 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie powyższego odwołania (odwołanie k. 2 a.s. sygn. akt VII U 2956/19; pismo procesowe ZUS z 07.05.2019 r. k. 71 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. H. (1) urodził się w dniu (...) (bezsporne). Odwołujący legitymuje się następującymi okresami zatrudnienia:

- od 18 stycznia 1984 r. do 28 lutego 1985 r. – w (...) Zakłady (...) w W.;
- od 1 marca 1985 r. do 23 maja 1991 r. – w Biurze (...) (...) w W.;
- od 1 sierpnia 1991 r. do 31 sierpnia 1991 r. - w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.;
- od 1 lipca 1996 r. do 31 sierpnia 2001 r. – w Towarzystwie Budowlanym (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.;
- od 16 maja 2002 r. do 21 maja 2009 r. – ponownie w Biurze (...) (...) w W..

(świadczenia pracy k. 9-10 a.r., k. 13 a.r., zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 9-11-12 a.r., k. 28-31 a.r. tom II).

W okresie od 7 sierpnia 2009 r. do 28 lutego 2014 r. odwołujący był zarejestrowany w Urzędzie Pracy (...) W. w W. jako bezrobotny. W powyższym okresie odwołującemu przysługiwało prawo do zasiłku dla bezrobotnych od 15 sierpnia 2009 r. do 14 lutego 2010 r. Następnie w terminie od 15 marca 2010 r. do 7 maja 2010 r. odwołujący został skierowany na kurs spawania blach i rur spinami pachwinowymi oraz czołowymi stale nierdzewne i aluminium) metodą (...) oraz cięcia palnikiem acetylenowo-tlenowym. Odwołujący rozpoczął szkolenie i uczęszczał na nie w terminie do 13 kwietnia 2010 r. Następnie w okresie od 14 kwietnia 2010 r. do 6 lipca 2010 r. korzystał ze zwolnienia lekarskiego. Za okres od 15 marca 2010 r. do 7 maja 2010 r. wypłacono mu stypendium szkoleniowe proporcjonalnie do planowej liczby godzin szkolenia i zgodnie z planowanym kosztem stypendium. Od dnia 8 maja 2010 r. odwołujący kontynuował szkolenie, lecz nie pobierał stypendium. Ostatecznie szkolenie zostało ukończone w dniu 15 września 2010 r. (zaświadczenia z UP (...) W.: z 23.10.2017 r. k. 26 a.r. – tom II; z 22.03.2019 r. k. 62 a.s., kopie zwolnień lekarscy k. 63-65 a.s., pismo z UP (...) W. z 10.08.2020 r. k. 145 a.s.).

W okresie od 1 marca 2014 r. do 25 marca 2014 r. odwołujący wykonywał na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. prace związane z organizacją sal sprzedaży, montażu meblki, luster i tabliczek informacyjnych na podstawie umowy zlecenie (umowy zlecenie k. 101-104 a.s.).

W okresie od 12 grudnia 2014 r. do 29 marca 2015 r. odwołujący ponownie był zarejestrowany w Urzędzie Pracy (...) W. w W. jako bezrobotny, bez prawa do zasiłku/stypendium (zaświadczenia z UP (...) W.: z 23.10.2017 r. k. 26 a.r. – tom

(...)). Następnie w okresie od 30 marca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r. odwołujący prowadził działalność gospodarczą (bezsporne – pismo ZUS z 25.11.2019 r. k. 130 a.s.).

W okresie od 26 czerwca 2016 r. do 20 lutego 2017 r. J. H. (1) pobierał świadczenie rehabilitacyjne wypłacane mu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.. Pod koniec powyższego okresu, tj. w dniu 4 lipca 2017 r., odwołujący złożył w ZUS wniosek o ponowne przyznanie ww. świadczenia na kolejny okres. W związku z powyższym odwołujący został skierowany na badanie do lekarza orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 3 sierpnia 2017 r. stwierdził, że odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy do 31 sierpnia 2018 r., jednocześnie ustalając datę powstania tej niezdolności na dzień 27 grudnia 2015 r. Następnie decyzją z 29 sierpnia 2017 r. znak: (...) organ rentowy odmówił mu prawa do świadczenia rehabilitacyjnego z uwagi na orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, który orzekł, że jego stan zdrowia nie uzasadnia przyznania mu prawa do tego świadczenia. Jednocześnie organ rentowy poinformował odwołującego o możliwości wystąpienia wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy (wniosek o świadczenie rehabilitacyjne k. 20-22 a.s., decyzje ZUS ws. świadczenia rehabilitacyjnego k. 8 a.r., k. 18 a.r., decyzja ZUS z 29.08.2017 r. karta nienumerowana a.r. – tom I; orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z 03.08.2017 r. k. 18 a.r. – tom dokumentacji lekarskiej)

W dniu 14 września 2017 r. J. H. (1) złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. W związku z powyższym organ rentowy przeprowadził postępowanie wyjaśniające w toku którego ustalał okresy składkowe i nieskładkowe odwołującego. Po zakończeniu postępowania ZUS (...) Oddział w W. wydał w dniu 3 listopada 2017 r. decyzję znak: (...), na podstawie której odmówił mu prawa do renty z uwagi na niespełnienie warunku określonego w art. 57 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej, tj. nieudowodnienie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w 10-leciu przed złożeniem wniosku, tj. okresie od 14 września 2017 r. do 13 września 2017 r. udokumentował łączny staż pracy 4 lat, 1 miesiąc i 10 dni, zaś w 10-leciu przed powstaniem niezdolności do pracy, tj. okresie od 27 grudnia 2005 r. do 26 grudnia 2005 r. udokumentował łączny staż pracy 4 lat, 10 miesięcy i 16 dni (wniosek o rentę k. 1-14 a.r., decyzje ZUS: z 03.11.2017 r. k. 37 a.r. – tom II).

Powyższa decyzja została zmieniona kolejnymi decyzjami ZUS (...) Oddział w W.:

- decyzją z dnia 27 listopada 2017 r. znak: (...) na podstawie której ustalił staż pracy odwołującego w 10-leciu przed złożeniem wniosku, tj. okresie od 14 września 2017 r. do 13 września 2017 r. w wymiarze 4 lat, 4 miesięcy i 14 dni;
- decyzją z dnia 27 grudnia 2017 r. znak: (...) której ustalił sumaryczny staż pracy odwołującego w łącznym wymiarze 24 lat, 5 miesięcy i 11 dni.

Ponadto w dniu 6 maja 2019 r. ZUS (...) Oddział w W. wydał decyzję znak: (...) na podstawie której zmienił decyzje z dnia 27 listopada 2017 r. oraz z dnia 27 grudnia 2017 r. i ustalił sumaryczny staż pracy odwołującego w łącznym wymiarze 25 lat, 1 miesiąc i 1 dzień. Wydając powyższe decyzje organ rentowy każdorazowo odmawiał odwołującemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na nieudowodnienie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego (decyzje ZUS z 27.11.2017 r. k. 47 a.r. i z 27.12.2017 r. k. 52 a.r., z 06.05.2019 r. – tom II).

Ostatecznie do ustalenia stażu pracy odwołującego Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił:

1) okresy składkowe:

- zatrudnienie w (...) Zakład (...) – od 19 stycznia 1984 r. do 28 lutego 1985 r.;
- zatrudnienia w Uniwersytecie (...) – od 1 marca 1985 r. do 4 sierpnia 1985 r.;
- od 17 sierpnia 1985 r. do 23 kwietnia 1986 r., od 7 października 1986 r. do 29 stycznia 1989 r., od 1 sierpnia 1989 r. do 16 kwietnia 1989 r., od 1 sierpnia 1989 r. do 31 października 1991 r., od 1 maja 1991 r. do 23 maja 1991 r.;
- zatrudnienie w (...) Sp. z o.o. – od 1 sierpnia 1991 r. do 31 sierpnia 1991 r.;
- prowadzenie działalności gospodarczej – od 1 lipca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r.;
- zatrudnienie w Towarzystwie Budowlanym (...) Sp. z o.o. – od 1 lipca 1996 r. do 31 sierpnia 2001 r.;
- zatrudnienie w Uniwersytecie (...) – od 16 maja 2002 r. do 21 maja 2009 r.;
- status osoby bezrobotnej z prawem do zasiłku/stypendium – od 15 sierpnia 2009 r. do 14 lutego 2010 r. i od 15 marca 2010 r. do 7 maja 2010 r.;
- umowa zlecenie z (...) Sp. z o.o. – od 1 marca 2014 r. do 5 marca 2015 r.;
- prowadzenie działalności gospodarczej – od 30 marca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.

2) okresy nieskładkowe:

- zwolnienie lekarskie – od 28 stycznia 1998 r. do 2 lutego 1998 r., od 6 stycznia 2000 r. do 14 stycznia 2000 r., od 29 sierpnia 2000 r. do 12 września 2000 r., od 22 listopada 2000 r. do 15 maja 2001 r., od 13 lipca 2001 r. do 4 stycznia 2002 r., od 9 września 2002 r. do 13 września 2002 r., od 16 września 2002 r. do 20 września 2002 r., od 23 września 2002 r. do 7 września 2002 r., od 26 września 2003 r. do 27 września 2003 r., od 29 września 2003 r. do 10 września 2003 r. do 10 października 2003 r., od 12 listopada 2003 r. do 27 listopada 2003 r., od 13 listopada 2006 r. do 26 listopada 2006 r., od 27 listopada 2006 r. do 31 lipca 2007 r., od 8 października 2007 r. do 23 października 2007 r., od 26 listopada 2008 r. do 28 listopada 2008 r., od 12 stycznia 2009 r. do 16 stycznia 2009 r., od 27 kwietnia 2009 r. do 30 kwietnia 2009 r., od 27 grudnia 2015 r. do 25 czerwca 2016 r.;
- świadczenie rehabilitacyjne – od 26 czerwca 2016 r. do 20 lutego 2017 r.

Jednocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił na poczet stażu pracy odwołującego okresów przebywania na urlopie bezpłatnym, tj. kresów: od 5 sierpnia 1985 r. do 16 sierpnia 1985 r., od 24 kwietnia 1986 r. do 6 października 1986 r., od 30 stycznia 1989 r. do 10 lutego 1989 r.,

od 17 kwietnia 1989 r. do 31 maja 1989 r., od 1 czerwca 1989 r. do 31 lipca 1989 r. oraz od listopada 1990 r. do 30 kwietnia 1991 r. (pismo ZUS z 25 listopada 2019 r. k. 130 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zebrane w sprawie dowody, obejmujące dokumenty załączone do akt sprawy i akt rentowych. Sąd dał wiarę zebranych w sprawie dowodom w całości – treść poszczególnych, wymienionych wyżej co do kart dowodów nie budziła zastrzeżeń co do ich autentyczności i wiarygodności, nie była również kwestionowana przez strony postępowania. Strony nie wnosiły o uzupełnienie materiału dowodowego, który Sąd uznał za wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Odwołanie było niezasadne.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył ustalenia, czy J. H. (1) spełnia warunki do uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 291 z późn. zm. – dalej jako ustawa emerytalna) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W niniejszej sprawie było bezspornym, że J. H. (1) był całkowicie niezdolny do pracy w okresie od 27 grudnia 2015 r. do 31 sierpnia 2018 r. Odwołujący nie kwestionował ustalonej przez organ rentowy daty powstania niezdolności do pracy, toteż Sąd uznał tą okoliczność stanu zdrowia odwołującego za okoliczność bezsporną. W sprawie nie było również sporne,

że niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych w rozumieniu art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej. Odmawiając odwołującemu prawa do renty Zakład Ubezpieczeń Społecznych zakwestionował fakt spełnienia przez odwołującego przesłanki koniecznej do nabycia praw do renty z tytułu niezdolności do pracy związanej z posiadaniem odpowiedniego stażu pracy, określonej w art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej.

Określona w powyższym przepisie przesłanka wiąże się z koniecznością posiadania przez ubezpieczonego odpowiedniej ilości okresów składkowych

i nieskładkowych w wymiarze określonym w art. 58 ustawy. Wymóg ten wynika z tego, że renta z tytułu niezdolności do pracy nie jest świadczeniem

o charakterze socjalnym na rzecz osób niezdolnych do pracy, pozostających bez związku z tytułem ubezpieczenia rentowego, ale jedną z form zabezpieczenia społecznego powiązaną z wymaganym okresem płacenia składek (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2016 r. I UK 424/15). Przepis art. 58 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi, że warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;

4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;

5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

W art. 58 ust. 3 i 4 ustawy emerytalnej przewidziano wyjątki od powyższej reguły. Zgodnie z pierwszym z wymienionych przepisów jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w ust. 1, warunek posiadania wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe. Z kolei w myśl drugiego z wymienionych przepisów przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W oparciu o powyższe rozważania oraz po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd Okręgowy uznał stanowisko organu rentowego za zasadne. Odwołujący nie wykazał bowiem, że spełnia przesłankę określoną w art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej.

W toku postępowania strona odwołująca podejmowała inicjatywę dowodową w celu wykazania okresów składkowych i nieskładkowych, które zgodnie ze stanowiskiem odwołującego organ rentowy winien był uwzględnić przy ustalaniu jego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Odwołujący powoływał się m. in. na posiadanie okresów zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno Handlowym (...) Sp. z o.o., firmie (...) w W., zatrudnienie w firmie (...) w trakcie którego odwołujący miał pracować w delegacji na Ukrainie, wykonywanie pracy w ramach umów o dzieło i umów zlecenie czy też okresów prowadzenie działalności gospodarczej. Należy jednak podkreślić, że część z tych okresów została ostatecznie przez organ rentowy uwzględniona. Zgodnie ze stanowiskiem komórki merytorycznej ZUS z 28 czerwca 2019 r. (k. 95 a.s.) oraz zestawieniem okresów składkowych i nieskładkowych w piśmie z 28 listopada 2019 r. (k. 130 a.s.) w kolejnych wydawanych przez organ rentowy decyzjach z dnia 27 listopada 2017 r., z dnia 27 grudnia 2017 r. oraz z dnia 6 maja 2019 r. ZUS zaliczył na poczet stażu pracy odwołującego m. in. okres zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. od 1 sierpnia 1991 r. do 31 sierpnia 1991 r., okres wykonywania umowy zlecenie na zawartej z firmą (...) Sp. z o.o. w W. od 1 marca 2014 r. do 5 marca 2015 r., także okresy prowadzenia przez odwołującego działalności gospodarczej od 1 lipca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r. oraz od 30 marca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy zważył przy tym, że odwołujący nie przedstawił dokumentów potwierdzających zatrudnienie w firmie (...) w W., w oparciu o które Sąd miałby możliwość zweryfikować fakt tego zatrudnienia bądź też ustalić istnienie okresów składkowych i nieskładkowych, jakie z tym zatrudnieniem można by utożsamić. Podobny wniosek należało wysnuć co do twierdzeń odwołującego

o zatrudnieniu w firmie (...). W materiale dowodowym nie znajdują się żadne dokumenty z których wynikałoby, w jakim okresie zatrudnienie w tej firmie miałyby przypadać. Co prawda pełnomocnik odwołującego przedstawiła kopie paszportu odwołującego z którego wynika,

że na przełomie lat 1994-1995 miał wyjeżdżać na Ukrainę, jak również pisma (...)z prośbą o zarejestrowanie dokumentów odwołującego w związku z pobytem na terenie Ukrainy, jednakże dowody te nie były wystarczający do przyjęcia, że w tym okresie odwołujący faktycznie był zatrudniony w ww. firmie. Kopie stron paszportu zawierają jedynie pieczętki dotyczące dat przekroczenia granicy Polsko-Ukraińskiej. Z kolei we wspomnianej wyżej pisemnie prośbie o zarejestrowanie dokumentów wskazano wprawdzie, że odwołujący wraz z inną osobą przybyli do miasta K. w celu podpisania umów, jednakże treść tego dokumentu nie precyzuje o jakie umowy chodzi i czy są to umowy o

pracę. Do stażu pracy odwołującego Sąd nie mógł również uwzględnić okresów wykonywania pracy w ramach umów o dzieło od 8 do 30 listopada 2007 r. oraz od 1 do 17 lipca 2009 r. zgodnie z dołączonymi do akt sprawy zaświadczeniami (k. 101-102 a.s.). Okresy te przypadły bowiem na okresy zatrudnienia w ramach stosunku pracy z Uniwersytetem (...), które zostały przez organ rentowy zaliczone jako okresy składkowe. Nadto należy podzielić stanowisko organu rentowego co do tego,

że odwołujący nie przedstawił dowodów potwierdzających fakt odprowadzania składek z tytułu powyższych umów cywilnoprawnych.

Wymaga przy tym podkreślenia, że jak wynika ze stanowiska odwołującego powyższe okresy zatrudnienia miały przypadać na okres lat 90' ubiegłego wieku, tym samym nawet przyjęcie ich za udowodnione w ocenie Sądu nie miałyby wpływu na zmianę skarżonej decyzji z uwagi na ustaloną przez organ rentowy i bezsporną na tle niniejszego procesu okoliczność daty powstania niezdolności do pracy. Dla nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58 ust. 1 ustawy emerytalnej, konieczne jest bowiem wykazanie przez ubezpieczonego,

że legitymuje się odpowiednim stażem pracy w 10-leciu przed powstaniem niezdolności do pracy bądź 10-leciu przed złożeniem wniosku o rentę.

W przypadku odwołującego, którego niezdolność do pracy powstała po przekroczeniu 30 roku życia, zastosowanie znajdował pkt 5 art. 58 ustawy emerytalnej. Oznacza to, że do spełnienia przesłanki z art. 57 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej odwołujący winien był wykazać staż 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych w okresie od 14 września 2017 r. do 13 września 2017 r. (tj. 10-leciu przed złożeniem wniosku) lub w okresie od 27 grudnia 2005 r. do 26 grudnia 2015 r. (tj. 10-leciu przed powstaniem niezdolności do pracy). Z powyższego wynika, że zdecydowana większość okresów których odwołujący uwzględnienia się domagał dotyczyła okresów spoza określonych wyżej przedziałów czasowych, tym samym nawet ich uwzględnienie na poczet stażu pracy odwołującego nie prowadziłoby do uznania, że odwołujący spełnia sporną przesłankę konieczną do nabycia prawa do roszczonego świadczenia.

W tym kontekście zdaniem Sądu Okręgowego jedyny okres jaki mógł zostać wzięty pod uwagę to okres – i którego w istocie spór w niniejszej sprawie dotyczył w największym stopniu – to okres zarejestrowania J. H. (1) w Urzędzie Pracy (...) W. od 7 sierpnia 2009 r.

do 28 lutego 2014 r. Okres posiadania statusu osoby bezrobotnej podlega uwzględnieniu do stażu pracy jako okres składkowy, lecz jedynie w przypadku, gdy bezrobotnemu przysługuje zasiłek, co wynika z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej w zw. z art. 79 ust. 1 z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1409).

Z dostępnych w sprawie dowodów w postaci zaświadczeń wydany przez ww. Urząd Pracy oraz udzielonych w odpowiedzi na zobowiązanie Sądu pisemnych wyjaśnień z dnia 10 sierpnia 2010 r. wynika, że w powyższym okresie odwołujący pobierał zasiłek dla bezrobotnych w okresie od 15 sierpnia 2009 r. do 14 lutego 2010 r., a następnie w okresie od 15 marca 2010 r. do 7 maja

2010 r. przysługiwało mu stypendium w związku z podjętym kursem spawacza.

Z udzielonych przez Urząd Pracy informacji wynika, że w okresie od 14 kwietnia 2010 r. do 6 lipca 2010 r. korzystał ze zwolnień lekarskich, przy czym stypendium było mu wypłacane do dnia planowanego zakończenia kursu,

tj. do 7 maja 2010 r. z uwagi na treść art. 80 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zgodnie z którym bezrobotny zachowuje prawo do zasiłku i stypendium za okres udokumentowanej niezdolności

do pracy, przypadający w okresie przysługiwania zasiłku lub odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych i szkolenia, za który na podstawie odrębnych przepisów pracownicy zachowują prawo do wynagrodzenia lub przysługują im zasiłki z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa.

Z powyższego wynika, że na poczet stażu pracy odwołującego mógł zostać uwzględniony jedynie okres w którym przysługiwały mu świadczenia (zasiłek/stypendium) związane z posiadanym statusem osoby bezrobotnej, a więc okres od 15 sierpnia 2009 r. do 14 lutego 2010 r. oraz od 15 marca

2010 r. do 7 maja 2010 r. Ten zaś okres został przez organ rentowy uwzględniony na poczet stażu pracy odwołującego, co wynika zarówno ze wspomnianego wyżej zestawienia kresów składkowych i nieskładkowych z 28 listopada 2019 r., lecz również z karty przebiegu zatrudnienia odwołującego załączonej do skarżonej odwołującego decyzji ZUS z 3 listopada 2017 r. (k. 33 a.r. tom II). Brak natomiast podstaw do uwzględnienia pozostałego okresu posiadania przez odwołującego statusu osoby bezrobotnej, tj. od 8 maja 2010 r. do 7 lipca 2010 r. Sąd nie podzielił przy tym stanowiska pełnomocnik wskazywała, że powyższy okres winien zostać uwzględniony jako okres nieskładkowy, gdyż w tym czasie przysługiwało mu świadczenie chorobowe. Tymczasem zgodnie z art. 7 pkt 12 ustawy emerytalnej za okres nieskładkowy uważa się m. in. okres udokumentowanej niezdolności do pracy, za które wypłacone zostały z Funduszu Pracy: zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki szkoleniowe lub stypendia. Z prezentowanych wyżej ustaleń wynika natomiast, że po dniu 8 maja 2010 r. odwołującemu nie przysługiwało żadne z wymienionych w tym przepisie świadczeń, jednocześnie nie wynika, aby w tym okresie były mu wypłacane jakiegokolwiek świadczenia chorobowe.

W tych okolicznościach zdaniem Sądu Okręgowego brak był podstaw do wzruszenia skarżonych decyzji. W kontekście podnoszonych przez stronę odwołującą zarzutów oraz argumentów dotyczących posiadanych przez niego okresów składkowych i nieskładkowych Sąd zweryfikował ustalenia organu rentowego w tym zakresie, ostatecznie uznając je za prawidłowe.

Z przedmiotowych ustaleń wynika, że w 10-leciu przed złożeniem wniosku, tj. okresie od 14 września 2017 r. do 13 września 2017 r. odwołujący legitymuje się łącznym stażem pracy 4 lat, 4 miesiąca i 14 dni, zaś w 10-leciu przed powstaniem niezdolności do pracy, tj. okresie od 27 grudnia 2005 r. do 26 grudnia 2005 r., jego łączny staż pracy wynosi 4 lata, 10 miesięcy i 16 dni. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dawał podstawy do zmiany ustaleń organu rentowego w tym zakresie. W konsekwencji należało zatem uznać merytoryczne rozstrzygnięcia skarżonych decyzji za prawidłowe – wobec niespełnienia wymogu odpowiedniego stażu pracy w rozumieniu art. 57 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej odwołujący niespełnia kumulatywnie przesłanek koniecznych do uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Na marginesie powyższych rozważań Sąd Okręgowy zważył również, iż odwołujący nie spełnia wymogów przewidzianych w art. 58 ust. 2 ustawy emerytalnej, bowiem jego łączny staż pracy wynosi 25 lat, 1 miesiąc i 1 dzień, jest zatem niższy niż przewidziany w tym przepisie wymóg 30 lat okresów składkowych.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy oddalił odwołania J. H. (2) od skarżonych decyzji, o czym orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. zgodnie z pkt 1 sentencji wyroku.

W punkcie 2 wyroku Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 15 § 2 w zw. z § 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 68). Biorąc pod uwagę, że przedmiotem postępowania było odwołanie od 5 decyzji, Sąd zasądził na rzecz pełnomocnika pięciokrotność stawki podstawowej stawki podstawowej (90 zł) tj. kwotę 450 zł, powiększoną o stawkę podatku VAT.

SSO Renata Gąsior